

2018/2098(INI)

7.11.2018

YTTRANDE

från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

till utskottet för utrikesfrågor

över årsrapporten om mänskliga rättigheter och demokrati i världen 2017 och
Europeiska unionens politik på området
(2018/2098(INI))

Föredragande av yttrande: José Inácio Faria

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män uppmanar utskottet för utrikesfrågor att som ansvarigt utskott infoga följande förslag i det förslag till resolution som antas:

- A. Enligt artikel 8 i EUF-fördraget åtar sig EU att verka för jämställdhet och jämställdhetsintegrering i all sin verksamhet och politik. Genom EU:s jämställdhetsstrategi införlivas ett jämställdhetsperspektiv i EU:s handels- och utrikespolitik.
- B. Våld mot kvinnor och flickor är en av de vanligaste kränkningarna av de mänskliga rättigheterna i världen. Det förekommer i alla delar av samhället, oavsett ålder, utbildning, inkomst, social ställning och ursprungs- eller bosättningsland, och utgör ett stort hinder mot möjligheten att uppnå jämställdhet mellan könen. Vid väpnade konflikter tillhör kvinnor och barn, inbegripet kvinnor och barn på flykt, samhällets mest utsatta grupper.
- C. Sexuell och reproduktiv hälsa och därmed sammanhängande rättigheter bygger på grundläggande mänskliga rättigheter och utgör väsentliga delar av människovärdet. Dessa rättigheter har dessutom ännu inte säkrats i alla delar av världen, inte ens i alla delar av EU.
 - 1. Europaparlamentet understryker att EU – i enlighet med målen för hållbar utveckling i Agenda 2030, det europeiska samförståndet om utveckling och den andra handlingsplanen för jämställdhet 2016–2020 – måste fortsätta att fullfölja sitt engagemang för att utveckla samhällen som är fria från alla former av diskriminering och våld och som bidrar till en jämställd, säker, välmående och hållbar värld.
 - 2. Europaparlamentet påminner om att jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip i EU och i medlemsstaterna, vilket även framgår av artikel 3.3 i EU-fördraget, och att ett av EU:s främsta mål är att via jämställdhetsintegrering främja jämställdheten, även i andra länder runt om i världen genom utrikespolitik.
 - 3. Europaparlamentet påminner om att EU:s andra handlingsplan för jämställdhet är ett av unionens grundläggande verktyg för ökad jämställdhet i tredjeländer. Kommissionen uppmanas att ta hänsyn till Europaparlamentets resolution av den 8 oktober 2015 om förnyelse av EU:s handlingsplan för jämställdhet och kvinnors egenmakt i utvecklingssamarbetet¹ och parlamentets resolution av den 31 maj 2018 om genomförandet av det gemensamma arbetsdokumentet (SWD(2015)0182 – Jämställdhet och kvinnors egenmakt: förändring av flickors och kvinnors liv med hjälp av EU:s yttre förbindelser 2016–2020².
 - 4. Europaparlamentet betonar att EU måste stå fast vid sitt åtagande att fullständigt genomföra sina skyldigheter och åtaganden avseende kvinnors rättigheter enligt konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor, handlingsplanen från Peking och handlingsprogrammet från den internationella konferensen om

¹ EUT C 349, 17.10.2017, s. 50.

² Antagna texter, P8_TA(2018)0239.

befolkning och utveckling samt respektera resultaten från konferenserna för översyn av dessa.

5. Europaparlamentet betonar behovet av att garantera tanke-, tros- och religionsfrihet, särskilt för troende kvinnor, som är särskilt utsatta.
6. Europaparlamentet konstaterar att det nyliberala ramverket faktiskt inverkar negativt på hållbar utveckling och mänskliga rättigheter, inklusive kvinnors rättigheter, som ju är en del av de mänskliga rättigheterna.
7. Europaparlamentet betonar det faktum att jämställdhet är en grundläggande mänsklig rättighet, och påpekar att FN:s generalsekreterare António Guterres bekräftat att det finns otaliga belägg för att investeringar i kvinnor är det effektivaste sättet att lyfta samhällen, företag och länder, och att kvinnors deltagande gör fredsavtal starkare, samhällen mer motståndskraftiga och ekonomier mer livskraftiga.
8. Europaparlamentet uttrycker samtidigt oro över pågående tillbakagång för och motstånd mot kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter, liksom över den grundläggande lagstiftning i många delar av världen som begränsar rättigheterna till detta.
9. Europaparlamentet betonar att man måste garantera allmän tillgång till hela utbudet av kvalitativa och rimligt prissatta tjänster för sexuell och reproduktiv hälsovård, inklusive omfattande information om sexuell och reproduktiv hälsa och undervisning i sex och samlevnad, familjeplanering och moderna preventivmedel, säkra och lagliga aborter och rekommenderad vård före och efter förlossningen för att förebygga barna- och mödradödlighet. Parlamentet understryker att det finns ett uttryckligt fokus på jämställdhet och kvinnors egenmakt i alla mål för hållbar utveckling, och att större ansträngningar bör göras i strävan efter ett fullständigt förverkligande av kvinnors rättigheter och en faktisk tillämpning av strategier som främjar kvinnors egenmakt och delaktighet i beslutsfattandet.
10. Europaparlamentet betonar vikten av att se tillgång till hälsovård som en mänsklig rättighet. Parlamentet poängterar behovet av att garantera tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, inklusive åtgärder för att se till att kvinnor fritt kontrollerar sina kroppar och liv, har tillgång till familjeplanering och adekvata hygienprodukter för kvinnor och får rekommenderad förlossningsvård och för att förebygga barna- och mödradödlighet. Parlamentet betonar att säkra aborttjänster är viktiga faktorer för att rädda kvinnors liv, och att de bidrar till att man undviker högriskförlossningar och minskar spädbarns- och barnadödligheten. Parlamentet betonar vikten av tillgång till lämpliga genusmedvetna tjänster för psykisk hälsa, särskilt i konfliktsituationer och situationer efter konflikter.
11. Europaparlamentet fördömer med kraft återinrättandet och utvidgningen av den så kallade munkavleregeln och dess inverkan på kvinnors och flickors tillgång till hälso- och sjukvård i världen. Parlamentet uppmanar återigen EU och medlemsstaterna att med hjälp av både nationell och europeisk utvecklingsfinansiering täcka det ekonomiska underskott som Förenta staterna lämnat efter sig på detta område.

12. Europaparlamentet finner det oacceptabelt att kvinnors och flickors kroppar – särskilt avseende deras sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter – fortfarande utgör ett ideologiskt slagfält. Parlamentet uppmanar EU och medlemsstaterna att erkänna kvinnors och flickors oförytterliga rätt till fysisk integritet och till självbestämmande över sina kroppar, och fördömer de ofta förekommande kränkningarna av kvinnors sexuella och reproduktiva rättigheter, inbegripet den nekade tillgången till familjeplanering, preventivmedel till överkomliga priser samt säkra och lagliga aborter.
13. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att stärka genomförandet av politik som ger flickor och kvinnor egenmakt, bekämpa fattigdom och social utestängning och inom ramen för hållbarhetsmål 5 och ILO:s initiativ från 2018 om kvinnor på arbetsplatsen fokusera på att ge kvinnor och flickor lika tillgång till primär och högre teoretisk och praktisk utbildning, livslångt lärande, anständiga arbetsvillkor och lika lön, lika tillgång till finansiella tjänster och representation i ekonomiska och politiska beslutsprocesser.
14. Europaparlamentet noterar att kvinnorättsorganisationer och kvinnorättsförfvarare är särskilda måltavlor och drabbas särskilt hårt av det krympande offentliga rummet. Parlamentet betonar att EU måste ge politiskt stöd och ökat skydd samt bevilja finansiella anslag till civilsamhällesorganisationer som främjar kvinnors och flickors rättigheter på alla områden. Parlamentet poängterar behovet av att skydda kvinnliga människorättsförfvarare, som allt oftare utsätts för hot och våld, och till och med har mördats som ett direkt resultat av sin aktivism. EU uppmanas med kraft att ta hänsyn till de särskilda skyddsbehov som kvinnliga människorättsförfvarare har, och alla medlemsstater uppmanas att respektera FN:s förklaring om människorättsförfvarare.
15. Europaparlamentet uppmanar utrikestjänsten att se till att resultaten från den 62:a sessionen i FN:s kvinnokommission tas med i dess politik, och att den ger en ny impuls till arbetet för att uppnå jämställdhet och egenmakt för kvinnor och flickor på landsbygden.
16. Europaparlamentet betonar att man måste ge kvinnor och flickor möjlighet att studera ämnen som naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, liksom humaniora, och lägga särskilt fokus på att öka deras digitala talang och kompetens samt öka deras deltagande inom den naturvetenskapliga och tekniska sektorn.
17. Europaparlamentet påminner om att lämpliga åtgärder bör utvecklas på utbildningsområdet för att stödja fördomsfria utbildningsprogram som omfattar aktivt medborgarskap, mänskliga rättigheter, jämställdhet, främjande av interkulturell medvetenhet och förståelse, så att studenterna förbereds bättre för sitt medborgarskap.
18. Europaparlamentet fördömer alla former av våld i nära relationer, mobbning, sexuellt utnyttjande, människohandel och barn- och tvångsäktenskap som kvinnor och flickor tvingas till i Europa och övriga världen, eftersom allt detta utgör allvarliga människorättskränkningar.
19. Europaparlamentet välkomnar EU:s gemensamma insatser och investeringar för att tillsammans med FN lansera Spotlight-initiativet, som syftar till att få slut på alla former av våld mot kvinnor och flickor, samtidigt som parlamentet påminner om att våld mot kvinnor och flickor är en av de mest utbredda, ihållande och förödande människorättskränkningarna. Runt om i världen är det fortfarande kvinnor och flickor

som oftast riskerar att utsättas för könsrelaterat och sexuellt våld, sexuella trakasserier, sexuella övergrepp och utnyttjande, och övergreppen omfattar även politisk och ekonomisk diskriminering, våld i hemmet, mobbning, sexuellt utnyttjande, hedersvåld, människohandel, barn- och tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning och våldtäkt som vapen i krig. Parlamentet fördömer därför alla former av våld mot kvinnor och flickor. Med tanke på att Europeiska jämställdhetsinstitutet 2017 gjorde bedömningen att minst 500 000 kvinnor som bor i EU har utsatts för kvinnlig könsstympning och att ytterligare 180 000 flickor och kvinnor fortfarande riskerar att utsättas, uppmanar parlamentet EU och medlemsstaterna att intensifiera sin kamp mot kvinnlig könsstympning i hela världen och inom EU.

20. Europaparlamentet beklagar verkligen det faktum att parlamentets utredning om genomförandet av EU:s andra handlingsplan för jämställdhet visar att den nuvarande programplaneringen verkar bortse från genusperspektivet i krissituationer eller svåra konflikter. Parlamentet beklagar att detta bland annat fått till följd att flickor och kvinnor som utsatts för krigsvåldtäkter inte har tillgång till icke-diskriminerande vård, särskilt heltäckande läkarvård, inbegripet abort, trots att den andra handlingsplanen för jämställdhet har som mål att hjälpa kvinnor att ta kontrollen över sitt sexliv och sitt barnafödande.
21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att bekämpa människohandel på ett effektivt och verkningfullt sätt. Parlamentet påpekar något som framgår av flera studier, nämligen att majoriteten av dem som blir föremål för människohandel är kvinnor och flickor, som när de anländer till Europas kuster tvingas prostituera sig i medlemsstaterna.
22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och Europeiska utrikestjänsten att i alla handels- och partnerskapsavtal med tredjeländer ägna särskild uppmärksamhet åt respekten för kvinnors och flickors rättigheter.
23. Europaparlamentet understryker det faktum att mobbning och sexuella trakasserier på arbetsplatsen också är kränkningar av de mänskliga rättigheterna.
24. Europaparlamentet uppmanar med kraft de medlemsstater som inte redan gjort så, att öka takten i ratificeringen och genomförandet av Istanbulkonventionen, som är det första rättsligt bindande internationella instrument som syftar till att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor, i alla delar, för att säkerställa samstämdhet mellan EU:s interna och externa åtgärder på detta område. Istanbulkonventionen måste respekteras till fullo. Parlamentet understryker det faktum att religiösa, kulturella eller traditionsgrundade skillnader, eller andra omständigheter, inte kan rättfärdiga diskriminering eller någon form av våld.
25. Europaparlamentet är medvetet om behovet av att ta itu med den särskilda situation som kvinnor har när de utsätts för diskriminering på flera grunder, såsom könsidentitet, ras, klass, funktion(snedställning) eller migrationsstatus. Europeiska utrikestjänsten och medlemsstaterna uppmanas att utforma och utvärdera utrikespolitiken både ur ett jämställdhetsperspektiv och ur ett intersektionellt perspektiv.
26. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att fördubbla sina ansträngningar för att undanröja alla former av könsrelaterat våld, däribland

barnäktenskap, tidiga äktenskap och tvångsäktenskap, könsbaserat dödande, tvångssterilisering och våldtäkt inom äktenskapet.

27. Europaparlamentet betonar att EU är fast beslutet att främja jämställdhet och att se till att ett jämställdhetsperspektiv integreras i alla unionsåtgärder, vilket är en skyldighet som fastställs i fördragen, så att jämställdhet blir en central prioritering i EU:s alla riktlinjer, arbetsförbindelser, strategier och åtgärder, inbegripet yttre åtgärder. Parlamentet stöder därför de samordnade insatser som görs i detta syfte i multilaterala dialoger och i EU-delegationernas verksamhet, t.ex. valobservatörsuppdrag. Parlamentet framhåller behovet av att förstärka det arbete som utförs av utrike-tjänstens chefsrådgivare för jämställdhet i tredjeländer och som syftar till att främja fred, säkerhet och grundläggande friheter, genom att anslå en särskild budget för hennes behörighetsområde.
28. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att införa ett jämställdhetskapitel i frihandelsavtal med tredjeländer och klausuler som uppmanar de länderna att ratificera och genomföra de 27 internationella konventioner – om mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter, miljöskydd och god samhällsstyrning – som anges i det allmänna preferenssystemet (GSP) och GSP-plus. Parlamentet understryker att det är mycket viktigt att övervaka genomförandet av detta och vid behov vidta åtgärder samt fästa särskild uppmärksamhet på jämställdheten. Parlamentet påpekar att konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor är en av de relevanta konventionerna inom GSP-plus.
29. Europaparlamentet beklagar att endast 21,9 % av cheferna för EU:s delegationer är kvinnor enligt 2016 års statistik³, och att endast en av EU:s åtta särskilda representanter är en kvinna. Parlamentet beklagar även att kvinnor utgör endast omkring 25 % av personalen i civila uppdrag inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP), och att det inte finns någon fullständig statistik över kvinnors deltagande i denna politikens militära uppdrag och operationer.
30. Europaparlamentet noterar att tillräcklig finansiering för jämställdhet i EU:s yttre förbindelser kommer att bli nödvändig för att bevara det politiska engagemanget för detta mål. Parlamentet understryker att nuvarande finansiering för insatser för jämställdhet och kvinnors egenmakt fortfarande är otillräcklig, och uppmanar till att vända denna situation i nästa fleråriga budgetram.
31. Europaparlamentet välkomnar strategin att integrera ett jämställdhetsperspektiv i EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitiska verksamhet, och betonar vikten av att tillhandahålla lämplig utbildning i genusfrågor för hälso- och sjukvårdspersonal och biståndsarbetare, inklusive personer som arbetar med katastrofbistånd.
32. Europaparlamentet betonar hur viktigt det är att kvinnor, ungdomar och hbtqi-personer görs delaktiga i freds- och försoningsprocesser, och framhåller att konsten och den interkulturella dialogen kan spela en viktig roll i detta avseende, vilket framgår av det gemensamma meddelandet från Europeiska kommissionen och unionens höga

³ Utrike-tjänstens rapport ”EEAS Human Resources Report 2017”, publicerad den 16 maj 2018.

representant för utrikes- och säkerhetspolitik ”Mot en europeisk strategi för internationella kulturella förbindelser” (JOIN(2016)0029).

33. Europaparlamentet betonar vikten av att tillgodose änkors särskilda behov i alla åldrar i konflikt- och postkonfliktområden, i synnerhet deras behov av ekonomiskt och psykologiskt stöd, och lyfter fram den viktiga roll de bör spela i freds- och försoningsprocesserna.
34. Europaparlamentet understryker att religiösa, kulturella och traditionsgrundade skillnader, under inga omständigheter kan rättfärdiga diskriminering eller någon form av våld. Parlamentet stöder EU:s initiativ för förhindrande av våldsbejakande extremism genom en jämställdhetsbaserad strategi, och förespråkar fler jämställdhetsinriktade projekt som stärker kvinnors och flickors roll i fredsbyggande arbete, konflikt- och terrorismförebyggande åtgärder och humanitära insatser.
35. Europaparlamentet riktar en kraftfull uppmaning till Europeiska utrikestjänsten om att stödja kvinnornas roll i det terrorismförebyggande arbetet. Parlamentet konstaterar det som visats i flera studier, nämligen att kvinnor, i sin egenskap av mödrar, genom kontinuerlig dialog och nära känslomässiga band med barnen, har potential att hålla dem borta från olika former av försök att radikaliseras och att skydda dem från risken att utsättas för mental indoktrinering av olika extremistiska grupper. Parlamentet betonar att kvinnor, just i sin egenskap av kontaktpunkt mellan samhället och den egna familjen, kan spela rollen som ”dörrvakt” genom att ge viktig information som kan främja icke-våldsamma insatser och förhindra eventuella terroristhandlingar.
36. Europaparlamentet uppmanar EU att i sin verksamhet med tredjeländer och i medlemsstaterna bekämpa könsrelaterat våld, så mycket man förmår och med användning av alla tillgängliga instrument.
37. Europaparlamentet fördömer de grymheter som fördrivna personer utsatts för, till exempel flyktingar, migranter och asylsökande, och särskilt kvinnor och flickor. Parlamentet fördömer det faktum att homosexualitet allttjämt betraktas som ett brott i vissa tredjeländer. Parlamentet fördömer alla former av diskriminering av och våld mot hbtqi-personer. Parlamentet fördömer den rådande situationen, där kvinnor och hbtqi-personer som vill söka asyl i EU utsätter sig för en allvarlig risk för sexuell och könsrelaterat våld under resan och på mottagningsenheterna. Parlamentet framhåller att kvinnor, flickor och hbtqi-personer som åberopar en välgrundad rädsla för könsrelaterad förföljelse måste kunna ansöka om visum av humanitära skäl på ett tryggt och säkert sätt. Medlemsstaterna uppmanas att vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa skyddet av kvinnliga migranter, flyktingar och asylsökande, till exempel att ge juridisk rådgivning, tillgång till hälso- och sjukvård, trygga utrymmen för kvinnor och barn samt tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och därmed sammanhängande rättigheter, inbegripet säkra aborter.
38. Europaparlamentet framhåller det faktum att könsrelaterat våld och könsrelaterad diskriminering – som bland annat, men inte enbart, inbegriper våldtäkt och sexuell våld, kvinnlig könsstympning, tvångsäktenskap, våld i hemmet, så kallade hedersbrott och könsdiskriminering som sker med statens goda minne – utgör förföljelse och bör vara giltiga skäl för att ansöka om asyl eller humanitärt skydd, och detta bör därför återspeglas i det nya instrumentet. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att

erkänna könsrelaterad förföljelse som giltig grund för att söka internationellt skydd, och att säkerställa en integrering av jämställdhetsperspektivet i alla skeden av asylförfarandet, genom att följa FN:s flyktingkommissariats riktlinjer från 2002 om internationellt skydd: könsrelaterad förföljelse.

39. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stärka användningen av genusmedvetna strategier för att tillgodose de särskilda behoven hos kvinnor och flickor som är i behov av internationellt skydd, med särskild inriktning på att ge stöd till flickor och kvinnor som är offer för könsrelaterat våld i sina ursprungsländer och längs migrationsrutterna.
40. Europaparlamentet fördömer alla former av diskriminering av och våld mot hbtqi-personer. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att genom EU:s yttre åtgärder öka och främja den globala medvetenheten om hbtqi-personers rättigheter, för att få slut på den diskriminering som dessa personer dagligen utsätts för, i linje med riktlinjerna för att främja och skydda de mänskliga rättigheterna för hbtqi-personer.
41. Europaparlamentet fördömer det faktum att kvinnor i vissa länder fortfarande har begränsad tillgång till beslutsprocesserna och därmed berövas sina grundläggande medborgerliga rättigheter.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	22.10.2018
Slutomröstning: resultat	+: 18 -: 5 0: 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Daniela Aiuto, Maria Arena, Beatriz Becerra Basterrechea, Heinz K. Becker, Vilija Blinkevičiūtė, Arne Gericke, Anna Hedh, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Barbara Matera, Angelika Mlinar, Maria Noichl, Marijana Petir, Pina Picierno, João Pimenta Lopes, Liliana Rodrigues, Ernest Urtasun, Ángela Vallina, Anna Záborská, Jana Žitňanská
Slutomröstning: närvarande suppleanter	José Inácio Faria, Eleonora Forenza, Jordi Solé, Julie Ward

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

18	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar
EFDD	Daniela Aiuto
GUE/NGL	Eleonora Forenza, Ángela Vallina
PPE	José Inácio Faria, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Barbara Matera
S&D	Maria Arena, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Hedh, Maria Noichl, Pina Picierno, Liliana Rodrigues, Julie Ward
VERTS/ALE	Florent Marcellesi, Jordi Solé, Ernest Urtasun

5	-
ECR	Arne Gericke, Jana Žitňanská
PPE	Heinz K. Becker, Marijana Petir, Anna Záborská

1	0
GUE/NGL	João Pimenta Lopes

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster